

Số: ~~5454~~ /BTNMT-TNN

V/v trả lời chất vấn của ĐBQH Phùng
Văn Hùng tại Hội trường Kỳ họp thứ 2,
Quốc hội khoá XIV

Hà Nội, ngày 21 tháng 11 năm 2016

Kính gửi: Đại biểu Phùng Văn Hùng,
Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Cao Bằng.

Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn Đại biểu đã dành sự quan tâm, ủng hộ và chất vấn Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường về các lĩnh vực công tác của ngành tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn ở Hội trường ngày 15/11/2016, Kỳ họp thứ 2, Quốc hội khoá XIV. Do thời gian không cho phép nên tại Hội trường, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường chưa có điều kiện báo cáo, giải trình, làm rõ các vấn đề Đại biểu chất vấn với nội dung:

“Dự án cải tạo cảnh quan và phát triển đô thị ven sông Đồng Nai do Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai phê duyệt với diện tích lấp sông dự kiến 77.000 m² nhằm xây dựng khu thương mại, cao ốc văn phòng khách sạn, khu dân cư với hàng trăm ngàn tấn đất đá đổ xuống sông, 80% diện tích lấp sông đã được hoàn thành, chỗ xa nhất tới 100 m, dự án bị đình chỉ, bị sức ép của dư luận do nguy cơ ảnh hưởng tới dòng chảy, khả năng thoát lũ của sông và môi trường khu vực lưu vực sông Đồng Nai. Tháng 6 năm 2015, nguyên Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đã yêu cầu Bộ Tài nguyên và Môi trường khẩn trương rà soát, thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường của dự án, đến nay sự việc vẫn rơi vào im lặng. Theo ý kiến của các chuyên gia, đây là dự án có nguy cơ ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường nhưng không thuộc thẩm quyền phê duyệt của chính quyền địa phương. Đề nghị Bộ trưởng cho biết việc phê duyệt thực hiện dự án có đúng hay sai? Sao lại có việc chậm trễ đến như vậy trong việc triển khai thực hiện chỉ đạo của nguyên Thủ tướng Chính phủ và trả lời công khai trước công luận? Để xảy ra vụ việc trên thì trách nhiệm của bộ và chính quyền Đồng Nai như thế nào? Giải pháp xử lý tiếp theo ra sao?”.

Bộ Tài nguyên và Môi trường xin được trả lời các vấn đề Đại biểu chất vấn như sau:

Dự án cải tạo cảnh quan và phát triển đô thị ven sông Đồng Nai thuộc phường Quyết Thắng, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai do Công ty cổ phần đầu tư - kiến trúc - xây dựng Toàn Thịnh Phát làm chủ đầu tư, được khởi công từ tháng 9 năm 2014. Tại thời điểm Dự án bị đình chỉ hoạt động vào tháng 5 năm 2015, khối lượng san lấp đạt khoảng 70%, đồng thời đã xây dựng một phần cơ sở hạ tầng như công thoát nước, san nền...

1. Các nội dung đã thực hiện:

(1) Ngay sau khi có ý kiến chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chủ trì, phối hợp với các Bộ thành lập Tổ công tác liên ngành với thành viên là đại diện của các Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Xây dựng, Giao

thông vận tải; tổ chức cho Tổ công tác khảo sát và làm việc với Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai về Dự án; lấy ý kiến của các Bộ về việc tuân thủ quy định của các pháp luật có liên quan đến Dự án thuộc phạm vi quản lý của Bộ, về những vấn đề kỹ thuật Dự án cần tuân thủ, các vấn đề tồn tại và đề xuất xử lý.

(2) Tại Công văn số 2159/BTNMT-TNN ngày 29/5/2015, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ về những nội dung liên quan đến Dự án và kiến nghị:

- Chỉ đạo Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai tiếp tục dừng thực hiện Dự án.
- Giao Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thẩm định lại Báo cáo đánh giá tác động môi trường của Dự án, đặc biệt là vấn đề thoát lũ, lưu thông dòng chảy, bồi lắng, sạt, lở lòng, bờ bãi sông.

(3) Ngày 17/6/2015, tại Công văn số 4520/VPCP-KTN của Văn phòng Chính phủ về việc Dự án cải tạo cảnh quan và phát triển đô thị ven sông Đồng Nai, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đã chỉ đạo Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai xử lý các nội dung liên quan đến Dự án. Theo đó, Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát, thẩm định lại Báo cáo đánh giá tác động môi trường của Dự án, đặc biệt là các tác động của Dự án tới dòng chảy sông Đồng Nai như vấn đề thoát lũ, lưu thông dòng chảy, xói, bồi, sạt lở lòng, bờ, bãi sông và chất lượng nước sông Đồng Nai.

(4) Ngày 8/9/2015, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tổ chức cuộc họp Hội đồng thẩm định lại Báo cáo đánh giá tác động môi trường của Dự án (*Quyết định số 1922/QĐ-BTNMT ngày 30/07/2015*). Căn cứ vào kết quả cuộc họp của Hội đồng, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ tại Công văn số 4139/BTNMT-TNN.

(5) Ngày 16/10/2015, Văn phòng Chính phủ đã có Công văn số 8470/VPCP-KTN về việc báo cáo kết quả kiểm tra báo cáo ĐTM Dự án cải tạo cảnh quan và phát triển đô thị ven sông Đồng Nai, trong đó thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Hoàng Trung Hải:

- Đồng ý với báo cáo, kiến nghị của Bộ Tài nguyên và Môi trường tại Văn bản số 4139/BTNMT-TNN.

- Bộ Tài nguyên và Môi trường chỉ đạo Hội đồng thẩm định khẩn trương lựa chọn các đơn vị tư vấn đủ năng lực, uy tín để thực hiện nghiên cứu, đánh giá bổ sung, định lượng các tác động của Dự án nhằm đảm bảo tính độc lập, khách quan; sau khi các đơn vị tư vấn hoàn thành, Hội đồng thẩm định tiếp tục xem xét, đề xuất phương án giải quyết cụ thể nhằm hạn chế tác động tiêu cực của Dự án, báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, xử lý theo quy định của pháp luật.

(6) Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chỉ đạo Hội đồng lựa chọn 02 đơn vị tư vấn độc lập, có đủ uy tín, năng lực là Viện Thủy văn Môi trường và Biến đổi khí hậu thuộc Trường Đại học Thủy lợi (thực hiện tính toán, đánh giá bổ sung các vấn đề về thoát lũ, lưu thông dòng chảy, xói, bồi, sạt lở lòng, bờ, bãi sông và chất lượng sông Đồng Nai) và Viện Sinh thái học miền Nam thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và

Công nghệ Việt Nam (thực hiện đánh giá bổ sung các vấn đề về sinh thái, thảm thực vật khi triển khai Dự án) để đánh giá các tác động của Dự án.

Sau thẩm định, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai thẩm tra Đề cương, dự toán do các đơn vị tư vấn lập và phê duyệt đề sớm triển khai thực hiện, kết quả đánh giá tác động của Dự án cần được tổ chức hội thảo để tham vấn, lấy ý kiến rộng rãi của các chuyên gia, các nhà khoa học, quản lý và các địa phương liên quan. Thời hạn thực hiện từ tháng 6 đến tháng 9/2016 (tại Văn bản số 1146/BTNMT-TNN ngày 05/4/2016).

(7) Ngày 23/6/2016, Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai đã có quyết định phê duyệt Đề cương và Dự toán dự án “Phân tích, đánh giá bổ sung chế độ dòng chảy, diễn biến lòng sông (xói lở, vận chuyển bùn cát...), sinh thái thủy văn sông Đồng Nai đoạn từ cầu Hóa An đến Cầu Ghềnh”.

Tuy nhiên, do khối lượng công việc thực hiện nhiều và tính chất quan trọng của dự án, nên để đảm bảo hoàn thành khối lượng công việc theo hợp đồng, các đơn vị tư vấn đều có văn bản đề nghị gia hạn thời gian hoàn thành việc đánh giá và báo Hội đồng thẩm định trong tháng 12/2016.

Sau khi Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai hoàn thành việc đánh giá tác động, Bộ sẽ chỉ đạo Hội đồng thẩm định kết quả đánh giá các tác động của Dự án theo các phương án kè bờ khác nhau, trường hợp ảnh hưởng đến khả năng thoát lũ thì thậm chí phải thu hẹp phần diện tích đã lấp, tạo không gian công cộng chung cho cộng đồng, kết hợp kè bờ chỉnh trị sông.

2. Về quan điểm xử lý những vấn đề liên quan đến Dự án

Chủ trương cải tạo cảnh quan, phát triển đô thị ven sông đã được nhiều nước trên thế giới và Việt Nam áp dụng.

Việc kè bờ, cải tạo cảnh quan ven sông Đồng Nai đoạn qua khu trung tâm lịch sử của thành phố Biên Hòa (kéo dài khoảng 2,7km từ cầu Hóa An đến cầu Ghềnh) đã được thực hiện tốt ở giai đoạn 1 (đoạn từ cầu Hóa An đến Sở Giáo dục và Đào tạo), nhưng ở giai đoạn 2 (Dự án cải tạo cảnh quan và phát triển đô thị ven sông tại phường Quyết Thắng, thành phố Biên Hòa) triển khai thực hiện chưa đạt yêu cầu. Hiện nay, phương án khắc phục cần phải chờ 02 đơn vị tư vấn nêu trên bổ sung, cập nhật số liệu, hoàn chỉnh mô hình để đánh giá bổ sung, định lượng các tác động của Dự án (kể cả các phúc lợi xã hội đối với cộng đồng mà Dự án mang lại), nhất là các tác động đến biến hình lòng sông, thoát lũ, lưu thông dòng chảy, xói lở lòng, bờ bãi sông với nhiều phương án kè bờ khác nhau, bao gồm cả phương án thu hẹp phần đã thi công để quyết định giải pháp tối ưu cho Dự án cải tạo cảnh quan ven sông Đồng Nai giai đoạn 2. Trên cơ sở đó, Hội đồng thẩm định sẽ tiếp tục xem xét, đánh giá mức độ tác động của từng phương án kè bờ, lấn sông và đề xuất phương án xử lý cụ thể, gồm cả phương án thu hẹp phần đã thi công để hạn chế tác động tiêu cực của Dự án. Trên cơ sở mức độ tác động của từng phương án sẽ xem xét xử lý khắc phục với giải pháp tối ưu cho Dự án, tạo không gian chung cho cộng đồng, không xây dựng đô thị.

Việc xem xét trách nhiệm và xử lý sai phạm và trách nhiệm đối với những đơn vị có liên quan sẽ được xem xét sau khi có kết quả đánh giá đầy đủ tác động và

giải pháp khắc phục cụ thể. Tùy thuộc mức độ sai phạm, trách nhiệm cụ thể của từng đơn vị, cá nhân sẽ đề xuất kiến nghị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

3. Giải pháp triển khai trong thời gian tới:

Sau khi Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai hoàn thành việc đánh giá tác động, Bộ Tài nguyên và Môi trường sẽ chỉ đạo Hội đồng thẩm định kết quả đánh giá các tác động của Dự án theo các phương án kè bờ khác nhau, làm rõ việc đáp ứng các yêu cầu về bảo đảm thoát lũ; sự lưu thông dòng chảy; phòng, chống sạt lở lòng bờ, bãi sông, không gây sạt lở bờ sông theo quy định của Luật tài nguyên nước và báo cáo Thủ tướng Chính phủ trong Quý I/2017

Trong năm 2016, Bộ sẽ hoàn chỉnh và ban hành Thông tư bảo vệ lòng, bờ, bãi sông theo quy định tại Điều 63 của Luật Tài nguyên nước; trong đó quy định cụ thể điều kiện, trách nhiệm của các tổ chức cá nhân và cơ quan thực hiện các dự án cải tạo cảnh quan ven sông, san lấp, lấn sông.

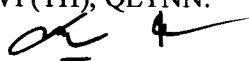
Trong năm 2017, sẽ thành lập và đi vào hoạt động Ủy ban lưu vực sông Đông Nam Bộ nhằm tăng cường cơ chế điều phối, giám sát hoạt động khai thác, sử dụng, bảo vệ tài nguyên nước, bảo vệ môi trường và phòng chống tác hại do nước gây ra trên các lưu vực sông theo quy định của Luật Tài nguyên nước và Luật Bảo vệ môi trường.

Chỉ đạo, đôn đốc các địa phương đẩy nhanh tiến độ lập, quản lý hành lang bảo vệ nguồn nước theo quy định của Luật Tài nguyên nước, tăng cường kiểm tra, thanh tra, giám sát và kiên quyết xử lý các hành vi vi phạm trong hành lang bảo vệ nguồn nước.

Trên đây là ý kiến trả lời của Bộ Tài nguyên và Môi trường về các vấn đề Đại biểu chất vấn. Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn và rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, ủng hộ của Đại biểu đối với các công tác của ngành tài nguyên và môi trường trong thời gian tới./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- PTTgCP Trịnh Đình Dũng (để báo cáo);
- Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Cao Bằng;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ;
- Vụ Phục vụ hoạt động giám sát, VPQH;
- Lưu VT, VP(TH), QLTNN.

Trần Hồng Hà